

FAGFORBUNDET

En ny og god offentlig tjeneste- pensjonsordning

Kjære medlem

Etter lange forhandlinger sammen med LO, Unio, YS og Akademikerne, har vi har fått på plass en avtale som sikrer ansatte i offentlig sektor en god pensjonsordning. Denne avtalen er en god løsning for medlemmene. Den sikrer hovedpunktene fra LO-kongressen og vårt eget landsmøte.

Den nye pensjonsordningen er livsvarig, kjønnsnøytral og kompenserer de som må gå av tidlig. Samtidig er det en avtale som bidrar til det som er hovedformålet med pensjonsreformen, nemlig at det skal lønne seg å jobbe lengre. Avtalen bidrar forhåpentligvis til at folk står lengre i jobb, samtidig som at de som må gå av tidlig, er sikra en bra pensjon.

Det vi har fått er en påslagsordning. Den kommer i tillegg til folketrygda. Den er tilpasset privat AFP, men med den viktige forskjellen at man ikke kan miste hele rettigheten.

Med denne avtalen har vi fått på plass et tidligpensjonstillegg for årskullene mellom 1963 og 1970, som gis mellom 62 og 70 år. Dette var det vanskelig å få gjennomslag for, og vi er fornøyde med at de som må gå av tidlig i disse årskullene får noe ekstra.

Til slutt må vi ikke glemme gruppene som har særaldersgrenser. For disse gruppene har vi fått på plass overgangsordninger, og har avtalt en videre prosess gjennom forhandlinger mellom partene. Kanskje aller viktigst, vi har fått svart på hvitt at det fortsatt vil være yrkesgrupper i offentlig sektor som har behov for lavere aldersgrenser.

Mange spør om hvorfor vi har forhandla om en ny pensjonsordning. Var ikke den vi hadde god nok?

For de som er godt voksne, og snart skal gå av med pensjon, så er den det, men den ville blitt stadig dårligere for de yngre aldersgruppene. Det er et resultat av den levealdersjusteringa som er innført i folketrygden. Vi lever lengre, derfor må også mange av oss jobbe litt lengre.

Denne brosjyren viser at den nye ordningen er vesentlig bedre enn i dag for de yngre medlemmene.

Jeg mener den den avtalen vi har fått er så god at vi kan anbefale den til våre medlemmer.

Derfor håper jeg at så mange som mulig deltar i uravstemningen.

Mette Nord
Leder i Fagforbundet

Dette er ny pensjonsordning

Natt til lørdag 3. mars ble arbeidstakere og arbeidsgivere i offentlig sektor enige om et forslag til ny tjenstepensjon. Ordningen skal føre til at det går raskere å tjene opp en pensjon til å leve av, det skal bli lettere å ta ut pensjon og jobbesamtidig, og AFP-ordningen skal likne privat sektors, men uten de store hullene. Den nye pensjonsordningen for offentlig sektor skal til uravstemning blant medlemmene. De skal ta stilling til et anbefalt forslag til en ordning som er ny, men som fortsatt er trygg og god for medlemmene.

Det er levealdersjusteringen som har tvunget fram en ny pensjonsordning. Den nåværende ordningen er for dårlig tilpasset pensjonsreformen og ville gitt svært lav pensjon for de som er unge i dag. Det er viktig å påpeke at levealdersjusteringen aldri har vært en del av disse pensjonsforhandlingene. Den ble vedtatt gjennom et bredt forlik i Stortinget i 2005 og ingenting tyder på at de folkevalgte vil endre på den. Prinsippet ble akseptert av partene i oppgjøret i 2009.

Den nye pensjonsordningen likner mer på opptjening i folketrygden. Man sparer opp et beløp hvert år man jobber som blir en pensjonskapital. Denne kapitalen fordeles på forventet antall gjestående leveår den dagen man går av med pensjon.

Gjelder ikke for de eldste

Alle som er født i 1958 eller tidligere er omfattet av en individuell garanti som sikrer dem 66 prosent av lønn i pensjon fra 65 år ved full opptjening, og samme mulighet til å gå av med AFP som i dag. Også de som er født mellom 1959 og 1962 vil ha deler av rettigheten sin beskyttet av individuell garanti på en slik måte at garantitilleggene trappes ned slik at 1959-kullet får 90 prosent, 1960-kullet får 80 prosent, 1961-kullet får 70 prosent, 1962-kullet 60 prosent. Hele pensjonen blir regnet etter dagens modell, men den delen av pensjonen som ikke er omfattet av individuell garanti blir levealdersjustert.

Ingen null-pensjonister

I dagens offentlige tjenstepensjonsordning ville stadig flere oppleve at de ikke fikk noe igjen av sparingen til tjenstepensjon og kun fikk pensjon fra folketrygden. Dette er løst i det nye forslaget til tjenstepensjonsordning. Det gis et kronebeløp etter bestemte regler som skal hindre at noen blir null-pensjonister.

Den ordningen vi nå legger fram for medlemmene oppfyller langt på vei LO-kongressens krav om at pensjonen skulle utgjøre to tredeler av lønn ved 67 års alder. Siden dette har mer preg av å være en spareordning, så vil det lønne seg å jobbe lenge og de som får få år i arbeidslivet, vil komme ut med en dårligere pensjon. Det er nemlig ikke slik at offentlig tjenstepensjon sikrer folk to tredeler av lønna i pensjon etter tretti års opptjening. Det var slik, men den ordningen ble borte med pensjonsreformen. I pensjonsforliket fra 2005 står det klart at offentlig tjenstepensjon skal levealdersjusteres og 2011 ble denne endringen innført.

Alderspensjon for uføre utsatt

Det skal forhandles videre for de uføre og for særaldersgrenser. Årsaken til at de uføre må vente er at Stortinget skal drøfte om de uføre fortsatt skal skjermes mot levealdersjustering og det er lurt å vente på resultatet av det først. Avtalen gir likevel tydelige føringer.

Den slår både fast at uføre ikke kan kompensere for levealdersjusteringen og at uføre skal ha en pensjon som gir et godt samlet pensjonsnivå, sammenliknet med arbeidspføres alderspensjon ved 67 år.

Særaldersgrenser består

Det anbefalte forslaget til ny tjenestepensjon slår fast at det også i framtida vil være bruk for særaldersgrenser. Det er også avtalt at de som er født før 1963 skal beholde dagens ordning og at ordningen skal tilpasses den nye modellen for de som er yngre. Det er laget mange og lange overgangsregler som sikrer at mange beholder dagens ordning. Avtalen regulerer ikke hvilke yrkesgrupper som fortsatt skal ha særaldersgrense og heller ikke hvordan ordningen skal tilpasses den nye påslagsmodellen. Det skal partene forhandle om.

Ny og tryggere AFP

AFP går fra å være en tidligpensjon til en livsvarig pensjon. Den nye AFP-ordningen som vil gjelde for de som er født etter 1962 vil gjøre det tryggere å bytte jobb mellom offentlig og privat sektor. Man vil trekke med seg opptjening fra offentlig til privat sektor og omvendt. Dermed risikerer man ikke å tape hele rettigheten om man bytter jobb.

Betinget tjenestepensjon

Det er også avtalt en betinget tjenestepensjon, som vil bety at man sparer opp rettigheter mens man jobber i det offentlige. Denne rettigheten spares opp med 3 prosent. Det betyr at selv om man skulle miste retten til AFP, for eksempel fordi man faller ut av arbeidslivet før 62 år, så har man likevel tjent opp en rettighet som kan utbetales. Dette vil også være en rettighet man har om man slutter i det offentlige og begynner i en jobb der bedriften ikke har AFP.

Seniortillegget

For aldersgruppene født mellom 1963 og 1970 er det avtalt et seniortillegg for de som slutter å jobbe og går helt ut av arbeidslivet. Overgangstillegget er på 0,15G til 1963-kullet. Tillegget trappes ned med 12,5 prosentpoeng for hvert påfølgende årskull etter 1963-kullet.

Evaluerings

Det er avtalt at ordningen skal evalueres innen 1. 1. 2030.

Nærmere om tallene

Talleksemplene i denne brosjyren er et lite knippe eksempler på hva som skjer med ordningen for en med moderat inntekt og en med litt høyere inntekt. Du finner disse og en mengde andre eksempler på lostat.no, lokommune.no og flere av forbundenenes hjemmesider. Tallene er laget av aktuarbyrået Actecan.

Slik blir den nye pensjonen, noen eksempler

Dette er Erik.

Han tjener 375 000.

Han begynte å jobbe som 27-åring.

Jobber i det offentlig.

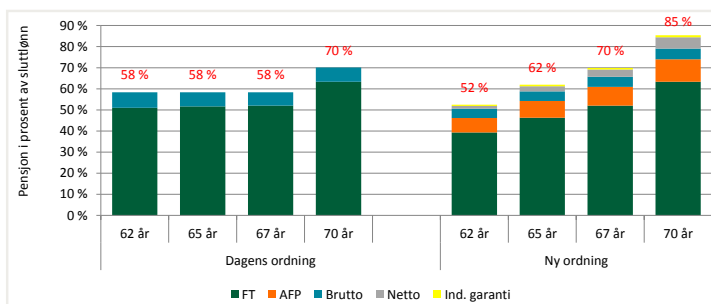
Hvis Erik hadde vært født i 1963, ville pensjonen sett slik ut

Dagens ordning:

Erik må jobbe til han er 68 år og 11 måneder for å få 66 prosent av lønna i pensjon

Ny ordning:

Erik må jobbe til han er 65 år og 7 måneder for å få 66 prosent av lønna i pensjon

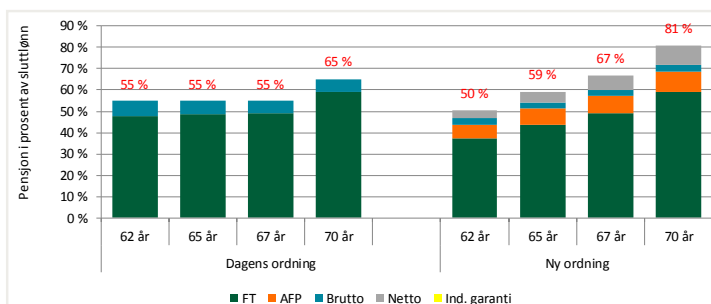
Hvis Erik hadde vært født i 1973, ville pensjonen sett slik ut

Dagens ordning:

Erik må jobbe til han er 70 år og 3 måneder for å få 66 prosent av lønna i pensjon

Ny ordning:

Erik må jobbe til han er 66 år og 5 måneder for å få 66 prosent av lønna i pensjon

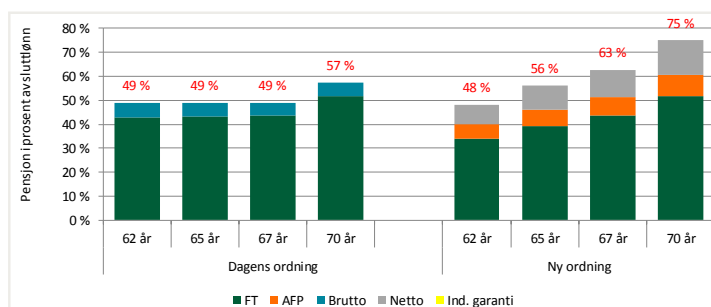
Hvis Erik hadde vært født i 1993, ville pensjonen sett slik ut

Dagens ordning:

Erik må jobbe til han er 72 år og 8 måneder for å få 66 prosent av lønna i pensjon

Ny ordning:

Erik må jobbe til han er 67 år og 7 måneder for å få 66 prosent av lønna i pensjon

Dette er Else.
Hun tjener 560 000.
Hun begynte å jobbe da hun var 27 år
og har jobbet i offentlig sektor hele tida.

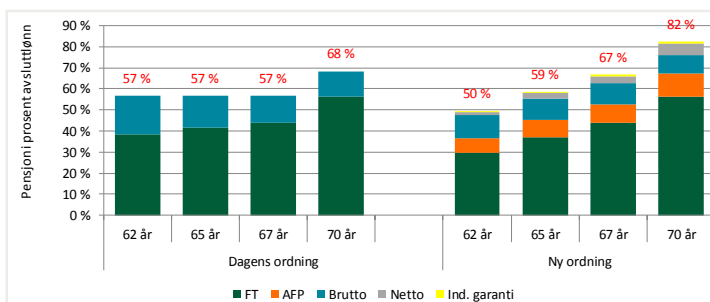
Hvis Else hadde vært født i 1963, ville pensjonen sett slik ut

Dagens ordning:

Else må jobbe til hun er
68 år og 1 måned for å få
66 prosent av
lønna i pensjon

Ny ordning:

Else må jobbe til hun er
66 år og 6 måneder for å få
66 prosent av lønna i pensjon

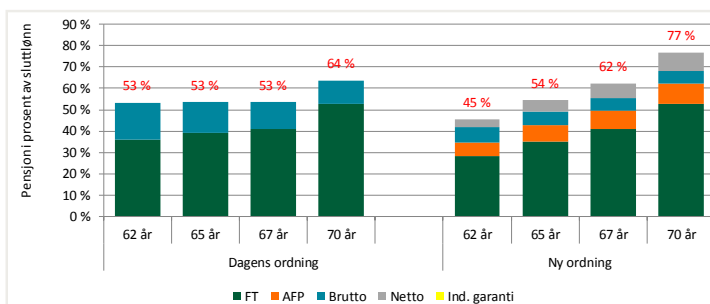
Hvis Else hadde vært født i 1973, ville pensjonen sett slik ut

Dagens ordning:

Else må jobbe til hun er
70 år og 8 måneder for å få
66 prosent av lønna i pensjon

Ny ordning:

Else må jobbe til hun er
67 år og 6 måneder for å få
66 prosent av lønna i pensjon

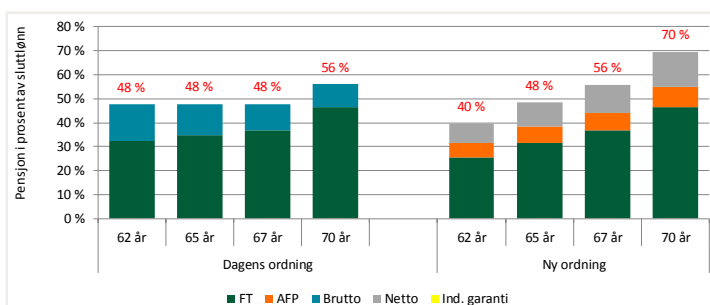
Hvis Else hadde vært født i 1993, ville pensjonen sett slik ut

Dagens ordning:

Else må jobbe til hun er
73 år og 1 måned for å få
66 prosent av lønna i pensjon

Ny ordning:

Else må jobbe til hun er
69 år og 3 måneder for å få
66 prosent av lønna i pensjon

Erik jobber deltid,
75 prosent stilling,
tjener 281 000.
Begynte som 27-åring.

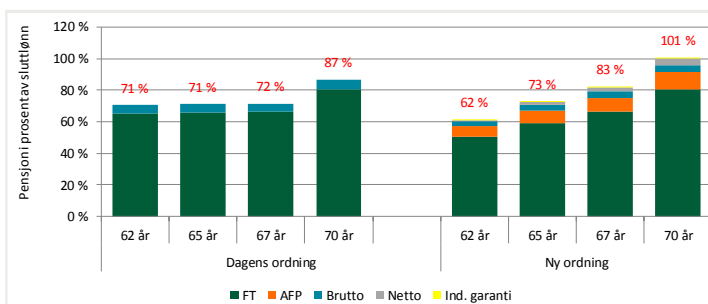
Hvis Erik hadde vært født i 1963, ville pensjonen sett slik ut

Dagens ordning:

Erik må jobbe til han er 62 år
for å få 66 prosent av lønna i
pensjon fordi har ganske lav lønn
og får en relativt høy folketrygd

Ny ordning:

Erik må jobbe til han er
63 år og 1 måned for å få
66 prosent av lønna i pensjon

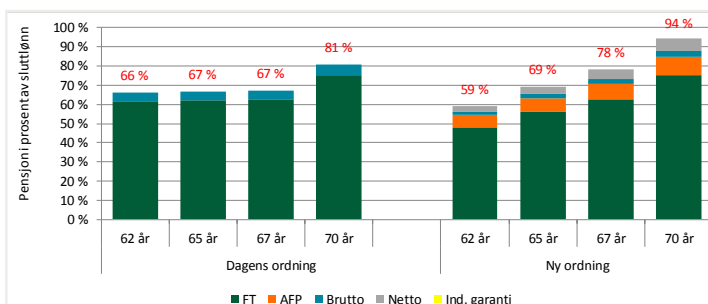
Hvis Erik hadde vært født i 1973, ville pensjonen sett slik ut

Dagens ordning:

Erik må jobbe til han er 62 år
for å få 66 prosent av lønna i
pensjon fordi har ganske lav lønn
og får en relativt høy folketrygd

Ny ordning:

Erik må jobbe til han er
63 år og 1 måned for å få
66 prosent av lønna i pensjon

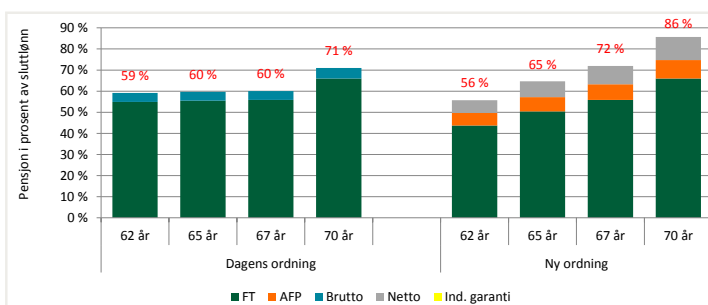
Hvis Erik hadde vært født i 1993, ville pensjonen sett slik ut

Dagens ordning:

Erik må jobbe til han er
68 år og 6 måneder for å få
66 prosent av lønna i pensjon.

Ny ordning:

Erik må jobbe til han er
64 år og 8 måneder for å få
66 prosent av lønna i pensjon

Omtanke • Solidaritet • Samhold

Vil du bli medlem i fagforbundet?

Gå inn på fagforbundet.no/bli-medlem
eller send **fagforbundet medlem** til **1980**